

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul „SOLIDARITĂȚII“, federala institutelor financiare românești.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „SOLIDARITATEA“ sunt:

Agricola (Ecica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugoș), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bănățana, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală, Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare, (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoara, Chiorana, Chiseteiana, Codreana, Codrul (Buteni), Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (T.-Uzdin), Concordia (Gherla), Cordiana, Coroana (Bistrița), Corvineana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănișterul, Hașegana, Insoțire de credit (Veștem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul, (Sângiorgiu), Isvorul (Sebeșul-inf.), Isvorul (Ighiu), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceafărul, Lumina, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniareva), Murășiana, Murășanul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoiul, Noiana, Olteana, Oraviciană, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Săcădate), Poporul (Lugoș), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de impr. și păstrare (Ilva-mare), Kiureana (Cap.-Mănăstur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Sebeșana (Sebeșul-săsesc), Seicășana, Selăgeana, Sentinela, Sylvania, Someșana, Speranța (Hosman), Steaua, Șercăiana, Șoimul (Uioara), Șoimul (Vașcău), Târnavăana, Timișana, Tibleșana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sân-mărtin), Vulturul (Tășnad), Zărândeana, Zlăgnea, Zorile.

Abonamentul:

pe 1 an K 40.—, pe 1/2 an K 20.—

Director:

CONSTANȚIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:

de spațiul unui cm² câte 20 fileri.

Sumarul:

Împrumutul Național. — Plătirea dividendelor în lipsa cupoanelor. — Socialismul și ordinea economică-socială actuală. — Consiliul Dirigent. Resortul finanțelor. Ordonanță asupra cursului leilor și a stampiilor banilor românești. — *Cronică:* Necrolog. Cursul Leilor. Cooperația în provinciile alipite. Reclamă seducătoare. Congresul funcționarilor de bancă. O tovarășie de industrie și comerț. Congresul avocaților români.

Împrumutul Național.

Dupăcum s'a vestit deja, în teritoriile Transilvaniei, Banatului și părților ungurene, unite cu Regatul României, se va face în proximele zile, pe cale de subscripțiune, un împrumut public, numit «*Împrumutul Național*» în scop de a subveni cheltuielilor necesare pentru noua organizare a funcțiilor de stat din susnumitele teritorii.

Împrumutul național se emite pe baza decretului-lege din Ianuarie a. c. al Majestății Sale Regelui Ferdinand I al României. Se face de Statul Român, în contul datoriilor publice ale Regatului. Consiliul Dirigent, resortul finanțelor din Sibiiu a primit însărcinarea să ducă la îndeplinire emisiunea acestui împrumut.

Condițiunile, în care se va emite noul împrumut, sunt următoarele:

Se emite în Bonuri de tezaur la purtător, în coroane austro-ungare și în titluri de câte K 200, 500, 1000, 5000, și 10.000. Bonurile de tezaur poartă dobândă de 5%, iar primul cupon este scadent deja la 1 August a. c.

Statul Român va replăti aceste bonuri de tezaur la 1 Februarie 1923 și anume în *Lei*, pe cursul, ce va fi atunci între lei și coroane. *Se garantează însă detentorilor de bonuri pentru fiecare sută de coroane nominal minimum 50 lei.* Statul Român își rezervă dreptul să denunțe acest împrumut în întregime sau parțial și înainte de termenul fixat pentru replătire, adică și înainte de 1 Febr. 1923 și anume în urma unei publicațiuni oficiale prin Monitorul Oficial cu șase luni de zile înainte de data fixată pentru prezentare la rambursare. Plătirile la împrumut se fac în Coroane. Să primesc însă numai bancnote emise de Banca Austro-Ungară înainte de 1 Octombrie 1918. Plătirile se pot face și în *Lei* și anume pe cursul 1 Leu egal două Coroane.

Din condițiunile arătate în cele precedente reies clar avantajile deosebite, ce le oferă acest împrumut pentru cetățenii noștri din teritoriile Transilvaniei, Banatului și părților ungurene, unite cu Regatul României. Dintre aceste avantajii reținem următoarele:

1. Ca debitor figurează Regatul Român, al cărui credit este astăzi mai mult ca ori și când recunoscut de toate cercurile financiare din lume.

2. Împrumutul este de durată scurtă și va fi replătit în cel mult patru ani de zile. Prin aceasta publicul va ajunge în scurtă vreme la capitalul său, dat fiind, că după aranjarea politică și națională a statelor, când se va începe munca de refaceri și prefaceri pe terenul economic, aproape pretutindenea va fi o mare lipsă de număr.

3. Imprumutul acesta aduce o dobândă de 5%, care constituie o rentabilitate favorabilă, față de stările de azi, când băncile pentru depuneri de durată abia plătesc 2%, iar pentru cele à-vista nu plătesc nimic.

4. La replătirea împrumului Statul garantează cursul de cel puțin 50 Lei pentru o sută de coroane. Acesta este avantajul cel mai mare, care îl oferă cetățenilor noul împrumut, deoarece pentru orice caz, fiecare detentor va primi cursul minimal arătat. Afară de aceea, dacă la replătire cursul coroanei va fi mai mare ca acest minim, Statul va replăti după acel curs. Pentru cazul însă, că cursul ar fi mai mic, Statul garantează minimul arătat. Prin acest favor Statul vine în ajutorul cetățenilor săi, cari nu vor mai fi siliți a schimba avutul lor de coroane în Lei, după cursul redus de azi, ci, semnând la noul împrumut, li se dă puțința să aștepte lichidarea finală a valurilor de coroane, fără a-i expune la perderi mai mari.

Acestea fiind avantajele împrumutului național, indemnăm cu toată stăruința institutele noastre de credit să semneze cât mai mult și să facă cea mai extinsă propagandă la clienții lor și peste tot la poporul nostru, să-și plaseze avutul de coroane în Bonurile de tezaur ale împrumutului național. Rugăm să facă asemenea și celelalte instituții culturale ale noastre, special consistoarele bisericilor române, cari vor lucra în interesul credincioșilor lor, dacă îi vor sfătui să semneze sumele disponibile de coroane, la împrumutul național. Prin aceasta își vor îndeplini nu numai o datorință patriotică, dar după împrejurările date vor salva cât mai mult din avutul poporului nostru.

Plătirea dividendelor în lipsa cupoanelor.*)

În preajma revoluției din luna Octombrie a anului trecut și chiar după căderea vechiului regim, guvernul ungar a dat diferite ordine oficiilor publice să depositeze neamănat valorile, ce se aflau în posesiunea lor la casa centrală a statului. Și mai înainte în decursul războiului au fost transportate valori și efecte de ale privaților și de a instituțiilor publice din părțile amenințate de invaziune dușmană, parte în depozit public, parte în depozit particular la Budapesta. Guvernul revoluționar ungar a oprit mai târziu transportarea oricăror valori de pe teritoriul supus lui. Ordinațiunea ministerului ungar Nr. 5211 M. E. dată la 11 Nov. 1918 dispune în paragraful prim: este oprit a transporta (trimite) de pe teritoriul Ungariei orice obligațiuni, acțiuni, cărțile

de depunere, cecuri sau alte hârtii de valoare, bani, giuvaere, sau alte lucruri prețioase de telul acesta în altă țară sau chiar pe teritoriul Ungariei în locuri oprite de ministerul de finanțe. De sub această opreliște dispensează în cazuri motivate Cassa de păstrare a poștelor, care totdeauna va da permisiune pentru exportarea sau asignarea depozitelor și pretensiunilor unor persoane sau firme, cari își au locuința ori sediul permanent afară de teritoriul Ungariei. Paragraful 4. conține dispozițiuni penale pentru călcarea acestui ordin.

După ce armatele aliate au început a înainta pe teritoriul Ungariei, guvernul republican maghiar a adus chiar o lege (a V-a lege poporală) — cum auzim — care repetă această opreliște și pune sancțiuni mai severe în vederea impozitelor grele asupra averii, ce se pregăteau. Textul legii nu-l avem.

S'a născut acum întrebarea următoare: cum vor putea ridica mai cu seamă acei particulari, a căror hârtii de valoare au fost mutate, chiar fără știrea și învoirea lor la Budapesta, dividendele ce le compet. Mă gândesc la hârtiile minorenilor, hârtiile de cauțiuni ale întreprinsătorilor etc.

Din punct de vedere pe drept este clar, că acțiunile băncilor noastre, — cari ne interesează mai cu seamă — sunt hârtii la nume. (Cod. Com. Ung. § 164) Urmează de aici că banca obligată prin lege a purta cartea acționarilor (Cod. com. Ung. §. 173) este în stare a controla cine-i prezintă cupoanele acțiunilor spre plătire: proprietarul legitimat față de bancă prin înscrierea în cartea acționarilor sau o altă persoană. Această altă persoană iar se va putea legitima ca succesor universal (în caz de moștenire) sau succesor singular (în caz de acviziție), dacă posedă vre-un document. În viața practică banca de obicei nu va plăti dividenda chiar contra cuponului numai omului cunoscut — din pură precauțiune. Este însă nediscutabil, că cupoanele chiar a acțiunilor la nume sunt hârtii la portor, prin urmare acela, care este în posesiunea cuponului poate pretinde plătirea lui. Când nu i s'ar plăti, va reclama pe cale judecătorească. Din contra putem deduce, că banca dându-și seamă de toate acestea se va feri să plătească dividenda fără a i se prezenta cuponul. Ce să facă deci aceia a căror cupoane sunt fără vina lor în Budapesta și nu au posibilitatea să le scoată din depozitul forțat al statului maghiar? Să aștepte până se va exopera eliberarea acestor depozite pe cale diplomatică? Dar aceasta poate dura mai multe luni, chiar și un an și mai mult. Sunt oameni pentru cari dividenda acțiunilor înseamnă o bună parte a venitului lor anual. Aceștia nu vor putea aștepta și nu vor putea fi despăgubiți de nimeni pentru ridicarea întârziată a dividendei — presupunând că și târziu vor putea-o ridica. Dacă guvernul maghiar ar refuza extradarea hârtiilor sau ar trăgăna-o cu anii s'ar putea chiar prescrie cupoanele. Cererea amortizării (anulării) judecătorești nu ar duce la scop. Anularea judecătorești

*) Atragem atențiunea On. Consiliu dirigent asupra expunerilor de mai jos, asupra căreia am dori să se exprime și alți oameni competenți ai noștri.

rească reclamă mult timp și nici nu se poate cere anularea unor hârtii, cari nu sunt pierdute, ci numai în posesiunea altuia. Singurul remediu de drept ar fi să împrucesezi statul maghiar, reclamându-ți proprietatea (rei vindicatio). Dar cine va judecă și cine ar executa sentința? Și unde se va afla o acoperire, respective bază de escontentare, doară averea fostului stat ungar trece la statul român în părțile ocupate ale Ungariei, chiar când judecătorul român ar da loc acțiunii și ar ordina execuția. Trebuie să vină legislatorul în ajutor și să stabilească oarecari norme cu privire la plățirea dividendelor acelor acțiuni (hârtii de valoare), cari sunt depozitate afară de teritoriul imperiului român și deocamdată nu pot fi transportate acasă.

Noi contemplăm normele acesteia astfel ca la hârtii de valoare, în special la acțiuni la nume să se plătească dividenda anului 1918, eventual și dividendele neridicate ale anilor premergători, aceluia, care este legitimat prin cartea acționarilor și a ridicat și în alți ani dividendă, sau aceluia, care se va justifica cu document autentic ca succesori de drept al acționarului înregistrat. Sub considerațiunea aceasta ar cădea erezii, cari s'ar legitima cu decisiile de predare și cumpărătorii neînșinați la bancă. La celelalte hârtii de valoare despre cari nu se poartă registre va trebui să recurgem la alte dovezi extraprocesuale, spre exemplu documente de transpunere autentice sau autenticate. În orice caz va trebui să se dovedească, tot cu document autentic, depozitarea hârtiilor. Inșuși faptul, că cineva va putea dovedi cu document autentic depozitarea hârtiilor la perceptorat va ajunge să-l îndreptățească să ridice dividenda — aceasta îndeosebi la hârtiile la portor a căror posesiune legitimează; cine a depozitat hârtia eră doar îndreptățit să ridice și dividenda — față de debitor (bănci). Ar ajunge drept dovadă a depozitării și confirmarea vreunei bănci cunoscute din Budapesta, dacă scrisoarea de confirmare ar purta semnatura firmei în ordine.

De sine înțeles, legislatorul nostru va trebui să decreteze că această plățire liberează banca, care solvește dividenda, și proprietarul cupoanelor — dacă nu ar fi identic cu acela, care s'a legitimat ca proprietar și deponent al acțiunilor (hârtiilor) — nu va avea drept de acțiune (pără) decât contra aceluia, care a ridicat dividenda.

Expunerile de mai sus au în vedere numai cazurile, cari se vor ivi mai des și deslegarea propusă de noi vreă să servească interesul publicului mai presus de doctrinarismul juridic. În definitiv nu cerem un lucru pentru care nu s'ar afla analogie în sistemul dreptului nostru comercial. Dispozițiunea legislatorului ar vindeca provizor cupoanele unor hârtii de valoare, cari și așa sună la nume, iar pentru hârtiile la portor am stabili o preșumțiune legală care este în deplină consonanță cu natura acestor hârtii.

Se pot închipui și alte deslegări ca suspendarea prescrierii sau un fel de procedură de amortizare (anulare) în termen mai scurt și poate și altele. Hörtărătoare trebuie să fie cerințele vieții practice. Astăzi când din considerații sociale se răstoarnă sistemul dreptului privat — căci ce este reforma agrară alta decât atacarea dreptului de proprietate a cărui înviolabilitate se vestește de mii de ani — nu putem sta la îndoială când e vorba să scutim tot interese juste a căror ocrotire ne este încredințată.

Cu altă ocaziune vom intra într'o discuțiune mai amănunțită chiar din punct de vedere doctrinar.

(Sibiu—Bistrița)

Dr. Petre Poruțiu.

Socialismul și ordinea economică-socială actuală.

— De Ioan Iosif, profesor de economie politică și de drept. —

(Urmare din Nr. 4).

Marx de concert cu amicul său Engels în 1847 redijă «*Manifestul partidului comunist*», în care fixară cele două principii de care trebuie să fie inspirat partidul socialist. Aceste principii sunt: 1. *interesele muncitorilor față de interesele capitaliștilor sunt identice preste tot globul pământului, prin urmare aceste interese să predomineze chestiunile naționaliste*, 2. *muncitorii pentru emanciparea lor nu pot conta decât la sprijinul lor propriu și pentru ajungerea scopurilor lor, înainte de toate, este necesar a cuceri drepturile politice*.

Carl Marx în lucrările sale vaste și în special în opul său «*Capitalul*» se ocupă în detalii cu toate acele părți ale economiei politice, cari se referă la formarea și rolul capitalului în societatea modernă. Incepe cu elementele capitalului și pe cale analitică voiește a stabili rolul și calea lui de azi. Incepe în prima linie cu marfa și cu moneda, apoi cu factorii componenți ai mărfii, cu valoarea și forma ei, cu schimbul, cu circulațiunea bunurilor, cu mijloacele de circulațiune; apoi în partea a doua cu transformarea banului în capital, cu formula generală a capitalului, cu cumpărarea și vânzarea muncii, cu producerea supravalorii (Mehrwert) etc. etc.

Scerile lui Carl Marx, cuprind tot aceea ce a produs până în timpul său economia politică și totul supune unei critice aspre, infiltrată de multeori de concepțiile juste sau eronate ale produselor admirabile sau fantastice din domeniul socialismului.

Cu toate acestea părerile lui Carl Marx au fost de natură de a da ansă la discuțiuni foarte serioase, din cari au rezultat multe clarificațiuni și precizuni în ce privește înțelegerea concepțiunilor din economia politică.

O expunere largă, dar nici măcar în schițe mai generale, a operilor lui Carl Marx, este imposibil ale da în cadrele unor articoli de revistă. Ne măr-

gini la aceea parte din opul său «Das Capital», care tratează felul și rolul funcțiunii monetei și a bunurilor economice, precum și formarea capitalului din «surplusul» din «Mehrwert»-ul stabilit de el, cu transformarea banilor în capital, fiind de mare importanță pentru combaterea capitalismului și cu aceasta în legătură pentru edificarea socialismului științific în conexiune cu economia politică.

*Forma imediată a circulațiunii bunurilor — zice C. Marx — este: M — B — M. (M = marfa, B = bani), adică transformarea Marfei în Bani și pe urmă retransformarea banilor în marfă, deci a vinde pentru a cumpăra. Inșă alături de această formă mai aflăm una altă cu totul distinsă de cealaltă și anume următoare. B — M — B adică transformarea banilor în marfă și retransformarea marfei în bani, deci a cumpăra pentru a vinde. Toți banii, cari descriu această formă din urmă, cari fac acest cerc în circulațiunea lor se transformază în capital, devin capital în înțelesul propriu al cuvântului. Rolul banului în circulațiune este de a servi ca mijlocitor de schimb, de a ajunge prin intermedierea lui la marfă, deci având un bun produs de noi îl vindem pentru bani, cu ajutorul cărui ne putem acvira apoi la timp oportun un alt bun, deci banul în cursul său natural — cum înțelege Marx — urmează calea de mai sus M — B — M sau să zicem product contra bani, și apoi bani contra alt product. In forma din urmă însă, în care circulațiunea se face în sens invers, adică B — M — B avem de a face cu aceea cale, cu acel fenomen în circulațiune, care produce capitalul. De exemplu avem Cor. 100, pentru acestea cumpărăm Marfă, pe care o vindem imediat sau mai târziu, cu prețul de Cor. 110.— In cazul de față deci suma originală de Cor. 100.— prin drumul făcut în forma B — M — B, a crescut cu Cor. 10.—, deci aceste Cor. 10.— sunt o crescentă ilegală — după Marx, — care mărește capitalul original de Cor. 100.— cu 10. In definitiv am schimbat Cor. 100.— contra 110. In forma aceasta de B — M — B, cumpărătorul de marfă își dă banii pentruca în schimb să-i reprimească în calitate de vânzător al acestei mărfi cumpărate mai înainte. Prin cumpărarea mărfii, el pune în circulațiune bani, pe cari apoi și-i retrage prin vânzarea aceleiași mărfi. Deci aci în circulațiunea aceasta posesorul de bani este stăpânit și condus numai de gândul perfid de a-l răpi de nou. Forma completă a acestei mișcări este B — M — B, în care B = M + B adică egală cu suma inițială plus un escedent (în exemplul nostru de Cor. 10, deci ar fi 100 — M — 110 = 110 = M + 10). Acest escedent este numit de C. Marx *Mehrest* (Plus value) plus-valoare. Deci nu numai valoarea inițială, adică B (100 Cor.) se conservă intactă în decursul circulațiunii cu aceasta devine mai mare, adăugându-se la ea un plus de Cor. 10. Aceasta este mișcarea, care transformează banul în capital. Repetarea acestei mișcări aduce cu sine creșterea neîntreruptă și tot*

mai mare a capitalului, deci acumularea banilor tot mai mare, până la proporțiile acelor grandioase aglomerații de bani, sau de bunuri, cari sunt cunoscute sub numele de *capital mare*. Sistemul acesta de aglomerare este o parte esențială a dezvoltării capitalismului modern.

Forma primă a circulațiunii monetei, a banilor, Carl Marx o numește circulațiune simplă, iar forma a doua o numește circulațiune de capital. Aceasta formă din urmă este aspru criticată de Carl Marx. Este evident deci că ideea socializării mijloacelor de circulațiune este născută din felul lui Marx de a vedea și de a înțelege rostul banilor în circulațiune.

Un alt capitol din «Capitalul» lui C. Marx este acela unde se ocupă cu aplicarea formulei plusvalorii la munca muncitorilor.

Pune pe muncitorul în poziția următoare: Pentruca un muncitor să-și poată acvira cele trebuincioase pentru întreținerea lui, trebuie să presteze o anumită muncă. Să presupunem că pentru susținerea sa de toate zilele trebuie să lucre zilnic pentru plată de Cor. 6.— la zi. Aceste 6 coroane sunt inomis necesare pentru traiul lui, deci el va lucra în fiecare zi la întreprinsător. Plata muncitorului se formează după minimumul necesar traiului zilnic. Muncitorul lucrând ziua întreagă nu prestează numai atât cât face acest minimum stabilit de condițiunile generale de viață. In munca ce prestează el zilnic pentru întreprinsător se cuprinde 1. *munca necesară* și 2. *surplusul de muncă*. Prima este echivalentă cu munca minimală, necesară pentru viața zilnică materială, iar a doua muncă este un cadou pentru întreprinsător dat de muncitorul oproșit. Lucrătorul deci aplicat în uzina cutărui capitalist, câștigă pe zi d. ex. Coroane 6.—, tocmai atât cât îl costă pe el zilnic susținerea lui și a familiei sale. Aceasta ce privește pe muncitorul. In ce privește pe capitalistul acesta nu primește dela muncitor numai valoarea de Cor. 6.— ce-i plătește lui, ci muncitorul aduce zilnic pentru capitalist un venit spre ex. de Cor. 12.—. Diferința de Coroane 6.— sunt bani câștigați fără nici o recompensă, fără nici o contravaloare dată de capitalist. Lucrătorul nu ar trebui să lucre decât numai o jumătate de zi pentru susținerea sa, *deci restul de o jumătate de zi este surplusul de muncă*, aducător de profit gratuit pe seama capitalistului, care în felul acesta se află în fericita poziție de a-și crea capitale enorme *ex nihilo*.

(Va urmă).

CRONICĂ.

Negrolog. Ioan Maneguțiu, contabil la «Mărgineana» în Poișna-Sibiului a încetat din viață la 30 Decembrie st. v. 1918 în vârstă de 35 ani.

Cursul Leilor. În legătură cu ordonanța, prin care s'a stabilit cursul leilor, emisiune a Băncii Naționale a României, cum și a leilor, emisiune a Băncii Generale Române, care poartă stampila autorităților în drept financiare române, la două coroane, ținem să lămurim că acest curs este obligator *numai pentru Cassele publice*, mai departe pentru toți aceia, cari furnizează sau dela cari se rechiziționează și se cumpără obiecte pentru armată, pentru plățile în prăvălii, restaurante și pe piață în general.

În fine cursul arătat este obligator și pentru chiriile ofițerilor și soldaților.

Cooperarea în provinciile alipite. Precum se anunță din București cooperarea dela noi și din Basarabia va fi alipită centralei cooperative din capitală.

În acest scop un decret-lege a stabilit deja trecerea serviciului cooperatist din Basarabia, dela ministeriul de finanțe, unde aparține până acum, la ministeriul domeniilor.

Ce privește Ardealul, Banatul și ținuturile românești ale Ungariei dl inspector *Dum. Mândricel* dela Centrala Băncilor Populare, a fost delegat la Sibiu, unde a și sosit chiar zilele acestea, pentru a lua contact cu cercurile competente, a studia chestiunea cooperativelor dela noi și a se pronunța asupra modalităților, prin care s'ar putea face mai ușor și mai cu efect legătura cu Centrala din București.

Reclamă seducătoare. O firmă obscură din Sibiu, sucursala unei societăți din Budapesta, publică în ziare o reclamă seducătoare pentru oamenii neorientați. Se oferă a răscumpăra obligațiunile de războiu ungare cu prețul nominal!

Afacerea este, fără îndoială, rentabilă pentru societatea din chestiune. Căci condiția, ce o pune, este ca pe 6 ani de zile vânzătorul să renunțe la dobânzile obligațiunii, pe cari societatea cumpărătoare și-le rezervă pentru sine. După 6 ani promite a plăti vânzătorului întreg prețul nominal — presupunând de sine înțeles, că va mai exista atunci și va fi în stare a-și împlini promisiunea.

Congresul funcționarilor de bancă. Comitetul de aranjare a Congresului funcționarilor de bancă, care se va ține în Sibiu în luna Martie a. c. a primit până acum dela aderenții congresului memorii, dintre cari cele mai multe, cu privire la chestia fondului de penzie, a plății retrograde a salarelor funcționarilor înrolați și revidarea regulamentelor de serviciu; apoi cu privire la fixarea minimului de existență, a maximului anilor de pensiuie, concedii; validitatea practică a cunoștințelor teoretice; crearea unui rol mai demn în legătură cu raporturile de serviciu, etc. După cum arată aceste câteva chestii interesante și importante, slevate din mai multe

părți, interesul față de congres e destul de viu, și inițiatorii congresului au satisfacție de-a fi pus la cale un lucru bun, care a aflat cel mai larg ecou între funcționarii de bancă.

Congresul promite să fie foarte interesant și bine cercetat. Consiliul de aranjare roagă pe funcționarii de bancă să trimită cât mai multe memorii, ca astfel hotărârile, ce se vor lua să țină seamă de durerile și dorințele tuturor, — și să redea cât mai fidel și complet aspirațiile tagmei funcționarilor de bancă. Materialul intrat va fi împărțit spre studiere comisiilor, cari apoi în raporturile, ce vor prezenta, vor veni cu propunerile și soluțiunile concrete astfel ca congresul să decurgă cât se poate mai neted și repede.

Toți aderenții ideii sunt rugați să facă cea mai extinsă propagandă, și să îndemne colegii ca să participe în număr cât mai mare, — căci e lipsă și de-o demonstrațiune numerică impozantă, propaganda cu vorba, ba chiar și înscris este, între împrejurările de comunicație de azi atât de nesigure, o datorință a tuturor funcționarilor de bancă, cari au căpătat veste despre ținerea congresului. O însuflețire conștientă poate învinge toate greutățile comunicației ne-regulate.

Deși ziua fixată, nu e cea mai favorabilă, fiind chiar acum sezonul adunărilor generale, credem cu toate acestea că vor participa câți mai mulți aderenți.

O tovarășie de industrie și comerț este pe cale a se înființa în vechiul nostru centru comercial Brașov. Capitalul social va fi K 5 milioane, împărțit în cvote à K 100.—. Se intenționează, acum la început, aprovizionarea populației din Brașov și jur, cu articoli necesari de alimentație, îmbrăcăminte, valorizare de produse brute existente, etc. Pentru înființarea definitivă a «Tovărășiei s'a constituit în o consfătuire a industriașilor, meseriașilor și intelectualilor brașoveni un birou de propagandă, compus din d-nii Dr. Alex. Dobrescu, Ov. Dante German, Dr. Oct. Cernea, G. Dușoiu, Georgă Giuvelca, N. Balea, E. Bologna, I. Petringenariu, I. Ciurcu.

Congresul avocaților români s'a ținut în Sibiu a 1 și 2 crt. Au participat, sub prezidiul dlui Ioan de Preda, peste 100 de avocați din toate ținuturile românești. S'a hotărât întemeierea unei Uniuni a avocaților români, și a unei foi juridice. S'a ales apoi un comitet de 20 membrii pentru executarea hotărârilor luate, care s'a constituit cum urmează: Ioan de Preda, prezident, Dr. Rusu, viceprezident, Dr. Constantin Bucșan, secretar și Dr. Eugen Piso cassar.

Consiliul Dirigent Român. Resortul finanțelor.**Ordonanță****asupra cursului leilor și a ștampilării banilor românești.**

Cătră toate prefecturile, pentru publicare și conformare. Cătră toate cassierile publice și private.

Având în vedere decretul-lege Nr. 3552/1918 emis de Ministerul Regal de Finanțe în chestiunea ștampilării biletelor Lei din emisiunea Băncii Generale Române (așa numiții Lei germani);

Având în vedere decretul-lege Nr. 3631 din 11 Decembrie 1918 dela Prezidenția Consiliului de Miniștri, prin care se stabilește, că chestiunea circulațiunii fiduciare pe toate teritoriile arătate în hotărârile Adunării Naționale dela Alba-Iulia, se rezervă la atribuțiile Ministerului Regal de Finanțe, procedându-se unitar pentru toate acele teritorii, ordonăm precum urmează:

Până se va reguła retragerea completă din circulațiune a biletelor Lei, emise de Banca Generală Română (Lei germani), aceste bilete, dacă sunt ștampliate de forurile competente, vor avea să circuleze ca monetă în aceeași valoare de circulațiune, ca și biletele Lei ale Băncii Naționale a României.

Deoarece s'a constatat, că anumiți speculanți au căutat și mai caută a seduce publicul neorientat în privința ștampilării biletelor Lei germani, prin aplicarea de ștampe indescifrabile, prin aceasta se stabilește, că aplicarea unor astfel de ștampe se urmărește pe cale legală, ca și falsificarea bancnotelor. Autorii astorfel de falsificațiuni vor fi tratați conform procedurii penale pentru falsificatorii de bancnote.

Toate bancnotele provăzute cu ștampe false-indescifrabile, trebuiesc predate imediat proximei casse publice, împreună cu o declarație, arătând dela cine provin acele bilete, ev. arătând, că proveniența este necunoscută. Până la terminarea procedurii criminale contra falsificătorilor de bancnote, toate biletele în chestiune vor avea să rămână depozitate la cassierile publice. Publicul este somat în propriul său interes să refuze imediat și în modul cel mai energic primirea biletelor provăzute cu ștampe false indescifrabile și să facă imediat arătare contra deținătorului de astfel de falsificări.

În fine se constată, că ștampilare legală este numai aceea, care arată clar denumirea unei cassierii publice din teritorul fost ocupat de trupele germane în vechiul regat al României, apoi ștampilarea, ce se va face prin Consiliul Dirigent conform unei ordinațiuni speciale. Orice altă ștampilare se va considera ca falsificațiune și contra autorilor se va proceda cu toată rigoarea legală. Contravenienții se vor pedepsi, după măsura circumstanțelor, cu o amendă dela 1000—10,000 Lei și închisoare până la 6 luni Sibiu, 3 Februarie 1919.

Dr. A. Vlad,
șeful resortului finanțelor.

O domnișoară

contabilă de bancă cu praxă de mai mulți ani caută aplicare în mod definitiv la o bancă sau întreprindere comercială. Adresa la administrația acestei reviste.

1—1

„Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște“.

Aviz.

Institutul nostru onorează depunerile spre fructificare în libele și în Cont-curent, atât vechi cât și nouă cu $2\frac{1}{2}\%$, iar depunerile în casete cu 2% .

Darea după interese o plătește institutul.

1—1

Direcțiunea.**„ARDELEANA“,**

Institut de credit și de economii societate pe acțiuni în Orăștie.

AVIZ.

Aducem la cunoștința deponenților noștri că cu începere din 1 Martie a. c. depunerile spre fructificare pe libele făcute până azi se vor fructifica cu 3% și toate depunerile în Cont-curent deja în ființă cu 2% .

De aici încolo și până la alte dispoziții se fructifică depunerile pe libele nouă, cu 2% , iar în Cont-curent nouă cu 2% .

Darea după interese o plătește în toate cazurile institutul.

1—1

Direcțiunea.**„CETATEA“,**

Institut de credit și de economii soc. pe acțiuni în Cohalm.

Aviz.

Se aduce la cunoștința deponenților că depunerile vechi cu 1 Februarie se vor fructifica cu 3% iar cele mai nouă cu 1 Martie se vor fructifica cu $2\frac{1}{2}\%$.

Direcțiunea.

REGATUL ROMÂNIEI.
MINISTERUL DE FINANȚE.
DATORIA PUBLICĂ.

Imprumutul Unirei 5% din 1919.

Prospect.

În virtutea Decretului-Lege din 15 Ianuarie 1919, Guvernul Român emite renta amortibilă 5% din 1919.

Acest împrumut are de scop retragerea numărului care este mult prea abundent față cu nevoile noastre economice și apoi îndeplinirea nevoilor Statului create prin punerea în aplicare a noilor legi sociale.

În textul titlurilor noului împrumut se vor reproduce următoarele condițiuni:

Titlurile acestui împrumut vor fi scutite pentru totdeauna de orice impozit prezent și viitor. Sumele subscrise la acest împrumut vor fi apărate de impozitul asupra câștigurilor de războiu.

Titlurile vor fi primite pe valoarea lor nominală ca garanție la toate Cassele statului. Cupoanele scăzute vor fi primite la aceleași Casse drept număr. Titlurile vor putea fi puse în gaj (lombardate) la Banca Națională a României și Cassa de Depuneri. Pentru micile trebuințe bănești, în special ale sătenilor se vor putea pune în gaj și la administra-

Imprumutul va fi emis în titluri la purtător de 50, 100, 500, 1000, 5000, 10,000 și 20,000 lei.

Titlurile vor purta în faximile semnăturile ministerului de finanțe, a Directorului Datoriei Publice și a Cassierului Central General al Tezaurului Public și o semnătură manuscrisă de control.

Titlurile financiare titlurile acestui împrumut care vor face oficiul pentru Cassa de Depuneri; sumele avansate, vor fi până la 70% asupra valorii nominale și cu 1% sub bobânda cu care s'a emis împrumutul.

Titlurile vor fi primite dela sătenii împroprietăriți pe cursul lor de subscriere în plata pământurilor vândute.

Titlurile acestui împrumut vor purta o dobândă de 5% pe an la capitalul nominal.

În acest scop titlurile sunt însoțite de foaie de cupoane de dobânzi semestriale pe 10 ani, renoi-

bile până la complecta stingere a împrumutului.

Primul cupon va fi la 1 August 1919.

Amortizarea acestui împrumut se va face pe valoarea nominală în curs de 40 ani, conform tabeli anexate la textul titlurilor, prin tragere la sorți semestriale, care vor avea loc la 1 Decembrie și

1 Iunie al fiecărei an, cu începere dela 1 Decembrie 1920 data fixată pentru prima tragere.

Guvernul se obligă a nu spori tragerile și a nu denunța acest împrumut înainte de 1 Februarie 1926.

Titlurile eșite la sorți vor fi plătite la 1 Februarie și 1 August ce urmează fiecărei trageri în schimbul titlurilor având atașate toate cupoanele începând cu scadența imediat următoare termenului rambursării.

Valoarea cupoanelor ce vor lipsi se va deduce din capitalul de rambursat.

Numerile titlurilor eșite la sorți la fiecare tragere împreună cu o specificare a celor din tragerile precedente, care nu s'au prezentat la plată se vor publica în Monitorul Oficial.

Cupoanele scăzute și neprezentate la plată se

prescriu după 5 ani, iar titlurile eșite la sorți după trecere de 30 ani dela data scadenței lor.

În locul titlurilor pierdute, distruse sau furate se vor libera proprietarilor duplicate în conformitate cu legea decretată cu Nr. 3380 din 13 Noembrie 1918. Cunoștința de dispozițiunea acestei legi se poate lua la locurile de plată.

Subscripțiunile acestui împrumut vor fi ireductibile.

București, 15 Ianuarie 1919.

Ministrul de Finanțe, OSCAR KIRIACESCU.

CONDIȚIUNILE DE SUBSCRIERE.

În baza prospectului de mai sus subscrierea la împrumutul UNIRII 5% din 1919, va începe în ziua de Luni 4 Februarie 1919.

Subscrierea se va face:

IN BUCUREȘTI:

1. La Ministerul de finanțe, la Cassa de depuneri, consemnațiuni și Economie și la toate casele publice. 2. La Banca Națională a României. 3. „ „ Marmorosch Blank & Comp. 4. „ „ Românească. 5. „ „ Agricolă. 6. La The Bank Of Roumanie Ltd. 7. La Banca de credit Român. 8. „ „ Generală Română. 9. „ „ Comercială Română. 10. „ „ de scont din București. 11. „ „ N. Chrisoveloni, Soc. în nume colectiv.	12. La Banca Ilfov. 13. „ „ Carpaților. 14. „ „ Comerțului. 15. „ „ L. Bercovitz. 16. „ „ P. Gr. Ionescu. 17. „ „ G. M. Eftimiu & Comp. 18. „ „ C. Steriu. 19. „ „ Elias Ios. Cohen. 20. „ „ M. Finkels. 21. „ „ Isac M. Levy. 22. La Banca „Dacia Traiană“.

Subscrierile se vor mai putea face și la alte Casse de Bancă sau instituțiuni, cari se vor indica prin publicațiuni speciale.

IN PROVINCIE:

1. La sucursalele și agențiile Băncilor mai sus menționate. 2. La Administrațiile financiare. 3. La Reședința circ. de percepere ale Statului din orașe și comunele rurale.	4. La banca comerțului din Craiova și sucursalele sale din Tg.-Jiu, T.-Severin și Caracal. 5. La Băncile Populare. 6. La orice alte case de bancă, cari se vor indica prin publicațiuni speciale.

IN BASARABIA ȘI ÎN BUCOVINA:

1. La sucursalele Băncii Naționale. 2. „ „ Administrațiile financiare. 3. „ „ Sucursala băncilor mai sus menționate.	4. La orice alte case de bancă, cari se vor indica prin publicațiuni speciale.

Prețul de emisiune este fixat la 90 lei sută de lei capital nominal, care se va vărsa integral la subscriere.

Guvernul are dreptul să închidă subscrierea ori-când va voi anunțând cu 3 zile înainte dela data închiderii ei prin publicațiuni speciale.

În Basarabia și în Bucovina vărsămintele se pot face și în ruble Romanow, socotindu-se rubla un leu.

La subscriere se vor primi bonurile de Tezaur precum și bonurile Apărării Naționale, deducându-se dobânda până la scadența lor, dela data subscrierii la noul împrumut.

Subscriitorului i se va liberă o chitanță constând subscrierea și efectuarea vărsământului.

Subscrierile se vor face pe formulare ce se vor pune gratuit la dispoziția subscriitorilor.

Subscripțiunile pentru acest împrumut vor fi ireductibile.

Titlurile definitive împreună cu foaia de cupoane se vor liberă cel mai târziu la 1 Iunie 1919.

București, 15 Ianuarie 1919.

Ministrul de Finanțe, OSCAR KIRIACESCU.

„ORIENTUL“,

institut de credit și de economii, societate pe acții în Dobra.

CONVOACARE.

Domnii acționari ai «ORIENTUL»-ui, institut de credit și de economii, societate pe acții în Dobra, se convoacă prin aceasta, în sensul statutelor la

a XI-a adunare generală ordinară,

care se va ține în 29 Martie st. n. 1919, la orele 10 a. m., în localul institutului, cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. *Constituirea și deschiderea adunării, în înțelesul §§-lor 20, 23, 24 și 25 din statute.*
2. *Raportul direcțiunii, prezentarea conturilor bilanț și profit și pierdere încheiate la 31 Decembrie 1918, raportul comitetului de supraveghiere. Aprobarea acelorora.*
3. *Absolvarea direcțiunii și a comitetului de supraveghiere pe anul de gestiune expirat.*
4. *Impărțirea profitului curat, realizat cu finea anului trecut.*
5. *Alegerea bărbaților de încredere externi, în înțelesul §-lui 45 din statute.*
6. *Eventuale propuneri.*

Domnii acționari, cari doresc a lua parte la această adunare, fie în persoană fie prin plenipotențiați, au a depune acțiunile și eventual plenipotențele la cassa institutului sau la cassa altor institute financiare, cel mai târziu până la 28 Martie st. n. 1919, orele 4 p. m.

Dobra, la 1 Februarie 1919.

Direcțiunea.

Activa.		Contul Bilanț la 31 Decembrie 1918.		Pasiva.	
		K	f		
Cassa	25,804 41			Capital social	100,000—
Bon la alte bănci	141,013 96	166,818	37	Fond de rezervă	22,380 98
Cambii cu caventați	13,957—			Fond de pensiune	6,005 55
Cambii cu acoperire hipotec.	9,667—	23,624	—	Depuneri	183,737 92
Efecte		133,715	—	Depozite de cassă	7,029 51
Realități		1,721 45		Diverse conturi creditoare	144 70
				Dividendă neridicată	1,118—
				Interese transitoare anticipate	94 34
				Profit curat	5,367 82
		325,878	82		325,878 82

Spese.		Contul Profit și Pierdere.		Venite.	
		K	f		
Interese:				Interese:	
la depuneri	4,871 31			dela împrum. camb. cu caventați	5,405 33
la fondul de rezervă și fondul de pensiune	1,200 74	6,072	05	dela împrum. camb. cu acoperire hipotecară	1,918 08
Spese:				dela bon la alte bănci	6,349 37
salare	3,000—			dela efecte	2,176 65
diverse spese	1,882 26			Incassări din pretensiuni amortizate	3,618 13
porto	183 83			Venite dela mărfuri	951 85
chirie	400—	5,466	09	Proviziuni	403 69
Dare:					
directă	2,328—				
10% după interese de depun.	487 14	2,815	14		
Amortizări		1,102	—		
Profit curat		5,367	82		
		20,823	10		20,823 10

Dobra, la 31 Decembrie 1918.

DIRECȚIUNEA:

Dr. L. Petric m. p.

Vraciu m. p.

Hădan m. p.

Muntean m. p.

Subsemnatul comitet de suprav. am examinat conturile Bilanț, Profit și Pierdere prezente și le-am aflat exacte.

Dobra, la 1 Februarie 1919.

Cărăbașiu m. p., preș.

Laeș Haneș m. p.

Alexandru Rain m. p.

Petru Șindea m. p.

„ȚIBLEȘANA”, institut de credit și economii, societate pe acțiuni, Reteag.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «Țibleșana», societate pe acții în Reteag conform dispozițiilor §-lui 22 din statute, se invită la

a XVI-a adunare generală ordinară,

care se va ține în 27 Februarie st. n. 1919, la 10 oare a. m., iar în cazul că nu ar fi prezent numărul acționarilor prescriși, atunci se convoacă în sensul §-lui 27 din statute pe 6 Martie st. n. 1919 la 10 oare a. m. în localitățile institutului.

Obiectele:

1. *Constituirea adunării, denumirea prin președinte, a unui notar, 2 scrutinători și 2 verificători. Constatarea capabilității de hotărâre.*
2. *Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere, despre activitatea afacerilor pe anul 1918.*
3. *Aprobarea bilanțului și deciderea asupra distribuirii profitului curat.*
4. *Alegerea alor doi membri în direcțiune eșiți prin soarte.*
5. *Alegerea comitetului de supraveghiere pe un nou period de 3 ani.*
6. *Eventuale propuneri în sensul §-lui 31 punctul 1 din statute.*

Reteag, la 30 Ianuarie 1919.

Direcțiunea.

Activa — Vagyon.	Contul Bilanț la 31 Dec. 1918. — Mérleg-számla 1917. dec. 31-én.	Pasiva — Teher.	
	K f	K f	
Cassa — Pénztár	68,358.34	Capital — Alaptőke	103,055.—
Cambii — Váltok	248,178.92	Fond de rezervă — Tartalék-alap	70,695.36
Cont-curent — Folyószámla	288,149.50	Fond de res. special — Külön-	
Giro-Conto la Banca Austro-		tartalékalap	4 907.—
Ungară — Giro az Osztrák		Fond de pensiune — Nyudijalap	8,062.08
Magyar Banknál	1,196.—	Fond filantropic — Jótékonyalap	1,500.—
Efecte — Értékpapir	289,345.50	Depuneri — Betétek	548,433.—
Casele institutului — Intézeti ház	85,713.70	Fundațiunea Boca — Boca féle	
Mobilier — Butorzat	73,900.—	alapítvány	4,177.—
Amortizare — Leírás	1,600.—	Depozit — Letétek	552,610.—
	320.—	Dividendă — Osztalék	19,425.14
	1,280.—	Spese de emisiune — Kibocsátási költségek	1,579.—
		Profit curat — Tiszta nyereség	405.—
			4,537.88
	<u>766,776.46</u>		<u>766,776.46</u>

Debit — Tartozik.	Contul Profit și Perdere. — Nyereség és Veszteség-számla.	Credit — Követel.	
	K f	K f	
Interese la depuneri — Betét kamat.	20,314.15	Interese la escont și restante — Váltó és	
Dare directă, comunală și după interese —		késedelmi kamat	22,707.87
Állami, községi és betétkamato adó	10,597.46	Interese la cont-curent — Folyószámla kamato	15,747.21
Salare — Fizetések	8,580.—	Interese la efecte — Értékpapir kamato	3,258.70
Spese curente — Üzleti költségek	3,804.20	Proviziune — Jutalék	1,759.91
Amortizare — Leírások	320.—	Chirie — Házbér	4,680.—
Profit curat — Tiszta nyereség	4,537.88		
	<u>48,153.69</u>		<u>48,153.69</u>

Reteag, la 31 Decembrie 1918. — Reteag, 1918. december hó 31-én.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Alexandru Sighiarteu m. p.   Boca m. p.   Ioan Rebrean m. p.   Aurel Mureșan m. p.   Ioan Man m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină ordine și consonanță cu registrele institutului. — Alulirott felügyelőbizottság jelen Mérleg- Nyereség- és Veszteség-számlát megvizsgáltuk azokat rendben és az intézet könyveivel összhangzoknak találtuk.

Reteag, la 30 Ianuarie 1919. — Reteag, 1919. január hó 31-én.

Alexiu Candale m. p.

Valentin Boca m. p.

„CETATEA”, institut de credit și de economii, societate pe acții în Cohalm.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii «CETATEA», societate pe acțiuni în Cohalm se invită, ca în sensul §-lui 35 din statute, să ia parte la

a V-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Cohalm *Duminecă, în 16 Februarie st. n., la orele 2 p. m., în localul institutului.* La caz că nu se adună acționarii în număr recerut pentru aducerea de decisiuni valide, adunarea se va ține în *23 Februarie st. n.,* cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea adunării și constituirea biroului.
2. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere despre anul de gestiune 1918 și pe baza acestora absolvirea acestor organe.
3. Impărțirea profitului curat.
4. Alegerea alor doi membri în direcțiune.
5. Alegerea alor doi membri în comitetul de supraveghiere.
6. Modificarea §-lui 17 din statutele institutului.
7. Eventuale propuneri.

Domnii acționari, cari în sensul §-ului 26 din statute voiesc a participa la această adunare în persoană sau prin plenipotențiați, sunt rugați a-și depune la cassa institutului nostru acțiunile, eventual plenipotențele cel mult cu 3 zile înainte de adunarea generală.

Cohalm, în 2 Februarie 1919.

Direcțiunea.

Activa.	Contul Bilanț la 31 Decembrie 1918.		Pasiva.	
	K	f		
Cassa		11,598.89	Capital social	100,000.—
Cambii:			Fondul general de rezervă	20,000.—
Escont	110,598.—		Fondul special de rezervă	1,000.—
Credite cambiale cu acop. hipotec.	56,761.—	167,350.—	Depuneri spre fructificare	282,826.83
Cont-curent:			Diverși creditor	5,174.85
Depozite de numărar la bănci	187,877.09		Profit curat	5,045.17
Cont-curent cu acoperire	14,130.27	202,007.36		
Efecte		6,722.—		
Monete		3,038.60		
Afaceri economice		9,000.—		
Afaceri de comisiuni		1,200.—		
Mobilier		1,400.—		
Interese transitoare restante		11,730.—		
		414,046.85		414,046.85

Debit.	Contul Profit și Pierdere.		Credit.	
	K	f		
Interese de depuneri	1,781.01		Escont-interese	4,888.50
Interese de reescont	1,378.70		Credite cambiale cu acoperire hipotecare-interese	8,324.09
Spese:			Afaceri economice-profit	2,740.—
Salarii	3,500.—		Monete-profit	1,052.—
Relut de cvartir	500.—			
Chirie	600.—			
Spese de birou	3,775.46			
Porto	98.09			
Contribuțiune	326.16	8,799.71		
Profit curat		5,045.17		
		17,004.59		17,004.59

Cohalm, la 31 Decembrie 1918.

Ioan Iosif m. p.,
director executiv și membru în direcțiune.

Ilie Mafteiu m. p.,
contabil-cassar și membru în direcțiune.

DIRECȚIUNEA:

Patriciu Pinteia m. p., prezident. Ioan Radu m. p. Ioan Leucă m. p. Gligor Iosif m. p. Ignatie Pălășan m. p.

Conturile prezente le-am controlat și le-am aflat în deplină ordine.

Cohalm, la 2 Februarie 1919.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Dragoș Navrea m. p., prezident. Ioan Cabaș m. p. Emanuil Bobancu m. p.
Ioan Borcoman m. p. Ioan Bănuț m. p. George Z. Leancu m. p.

„PATRIA“, casă de economii, soc. pe acții în Blaj.

CONVOCARE.

P. T. Domnii acționari ai casei de economii «PATRIA», societate pe acțiuni, se invită cu onoare — în sensul §. 14 și următorii din statute — la

a XXXIII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în *Blaj la 15 Februarie st. n. a. c., la 11 ore*, în localul institutului.

Obiectele sunt:

1. *Raportul direcțiunii, raportul comitetului de supraveghiere, bilanțul și darea absolutului. distribuirea profitului curat și a sumei destinate spre scopuri culturale și de binefacere, și fixarea marcelor de prezență pe 1919.*
2. *Intregirea direcțiunii.*

Domnii acționari, cari voesc a participa la adunare, sunt rugați a-și depune la cassa institutului acțiile și eventual documentele de plenipotență până în 14 Februarie la 12 ore din zi.

Blaj, la 10 Ianuarie 1919.

Direcțiunea.

Activa.	Contul Bilanț la 31 Decemvrie 1918.		Pasiva.	
	K	f		
Cassa: Numărar	219,715	37	Capital societar	1.000,000
Depuneri în Cont-Curent, Giro și Cec	2.645,441	49	Fond de rezervă	550,000
Efecte	2.048,732	50	" " " special	350,269
Acții	34,700	—	" " pensiune	166,799
Efectele fondului de pens.	164,962	50	" I. M. Moldovan	10,225
Efectele fondului I. M. Mol- dovan	9,975	—	Depuneri spre fructificare	4.693,983
Cambii	1.018,985	—	Depozite	56 120
Imprumuturi hipotecare	789,222	—	Interese anticipate	88,280
" pe amanet	10,280	—	Dividendă neridicată	662
Casele institutului	122,000	—	Diverse	16,022
Mobilier	3,000	—	Profit curat	143,297
Spese de proces anticipate	8,045	08		
	7.075,658	94		7.075.658

Eșite.	Contul Profit și Perdere.		Întrate.	
	K	f		
Interese: după depuneri	174,779	33	Interese: după cambii	153,531
" " ridicate	813	80	după împrumuturi hipotecare	92,726
Spese: porto postal	1,965	03	" efecte	84,629
spese curente	3,995	85	" capital elocat	66 893
salare	24,780	—	" împrumut pe amanet	4,051
Contribuțiune și competențe	64,633	65	Proviziune	4,453
Marce de prezență	420	—	Chirie	8,400
Profit curat	143,297	39		
	414,685	05		414,685

Blaj, la 31 Decemvrie 1918.

I. Br. Hodoșiu m. p., dir.-executiv.

Letiția Hodoș m. p., contabilă.

DIRECȚIUNEA:

Dr. Is. Marcu m. p., prezident.

Șt. Popu m. p., v.-preș.

I. F. Negruțiu m. p.

Dr. Hâncu m. p.

Dr. Ordace m. p.

A. C. Domșa m. p.

S'a revăzut și aflat în deplină consonanță cu cărțile de contabilitate.

Blaj, la 11 Ianuarie 1919.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Gavril Precup m. p., prezident.

Ioan Fodor m. p.

Alexandru Ciura m. p.

Aug. Caliani m. p.

Raportul comitetului de supraveghiere.

Onorată adunare generală!

Comitetul de supraveghiere, conform legii comerciale, a scontrat de repețitori cassa institutului, efectele, obligațiunile hipotecare, împrumuturile pe amanet și a revăzut toate cărțile de contabilitate.

De asemenea a examinat bilanțul pe 1918 și contul profitului și pierderilor, pe cari le-a găsit în consonanță cu registrele institutului. Tot astfel a constatat, că și împărțirea profitului curat s'a făcut în conformitate cu dispozițiile statutelor.

În urma acestora propune: aprobarea bilanțului și primirea proiectului relativ la împărțirea venitului curat, precum și darea absolutului, atât pentru direcțiune, cât și pentru comitetul de supraveghiere.

Blaj, la 11 Ianuarie 1919.

Comitetul de supraveghiere.